

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Tapani, A., Lehtonen, H., Ruhalahti, S. & Ilola, H. (2023) Osaamismerken ohjautuva osaamisen kehittäminen etenee. TAMK-Blogi, 15.11.2023.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/henkilosto/osaamismerken-ohjautuva-osaamisen-kehittaminen-etenee%e2%80%af/>

Osaamismerkkein ohjautuva osaamisen kehittäminen etenee

15.11.2023

Pedagogiseen kehittämisosaamiseen kuuluva osaamismerkkein ohjautuva osaamisen kehittäminen etenee TAMKissa mallikkaasti ja kumppanikorkeakouluja kiinnostaen. Osaamismerkkejä on myönnetty lokakuun alkuun mennessä yhteensä 185 kpl. Ne ovat jakautuneet osaamisyksiköiden välille vaihtelevasti: jossain yksikössä osaamista on osoitettu yhdeksän, jossain 109 merkin kautta. Suosituin osaamismerkki on tähän mennessä ollut Saavutettava opetus ja oppiminen (124 myönnettyä merkkiä).

Kolme osaamisaluetta merkitettyinä

Pedagogisen osaamisen osa-alueista valmiiksi on nyt saatu valmiiksi kolme ensimmäistä kokonaisuutta. Osaamismerkkit muodostavat kokonaisuuden, jossa on sekä laajempia metamerkkejä että rajatumpia mikromerkkejä. Kaikki merkit pohjautuvat TAMKin pedagogisiin periaatteisiin ja metamerkit on nimetty periaatteiden mukaan. Metamerkki muodostuu useammasta mikromerkistä ja metamerkkiä voi hakea, kun on osoittanut osaamistaan määritellyllä määrällä mikromerkkejä.

Osaamismerkkeinä on nyt tarjolla yhteensä 15 mikromerkkiä. Suurella merkkimäärällä pyritään motivoimaan jokaista löytämään merkityksellisiä osaamisen osoittamisen mahdollisuuksia. Metamerkeistä ensimmäinen on Oppimislähtöisyys korkeakoulussa ja sen mikromerkkejä on tällä hetkellä kuusi: [Työelämäläheinen opetus](#), [Osaamisperustaisuus korkeakoulussa](#), [Saavutettava opetus ja oppiminen](#), [Osaamisperustainen arviointi](#), [Oppimislähtöiset opetusmenetelmät](#) ja [Verkko-](#)

[opetuksen suunnittelu ja toteutus](#). Metamerkin saa osoittamalla osaamista neljän mikromerkin osalta.

Toinen metamerkki on Yhteisöllisyys ja osallistavuus korkeakoulussa ja sen kuusi mikromerkkejä ovat [Opettaja yhteisöllisyysosaajana](#), [Osallistavat opetusmenetelmät](#), [Digitaalisen yhteisön tukeminen](#), [Kieli- ja kulttuuritietoisuus](#), [Opetuksen digityökalut](#) ja [Opettajatuutori](#). Metamerkin saa osoittamalla osaamista kolmen mikromerkin osalta.

Kolmas valmiina oleva metamerkki on Työelämän kehittämisasiantuntijuus korkeakoulussa ja sen alla on tällä hetkellä valmiina neljä mikromerkkiä: [Opettaja verkosto-osaajana](#), [Tulevaisuuden ennakoija](#), [Yhdenvertaisuuden edistäjä](#) ja [Opinnollistamisen osaaja](#). Vastuullisesta tieteestä ja Jatkuva oppimisesta on juuri valmistumassa omat osaamismerkkit. Työelämän kehittämisasiantuntijuus -metamerkin saa osoittamalla osaamista kolmen mikromerkin osalta.

Kestävä tulevaisuus korkeakoulussa -osaamismerkkit julkaistaan syksyn 2023 aikana.

Havainnot osaamisen osoittamisista

Kokonaisuutena voidaan todeta, että osaamisen osoittamisen hakemukset ovat olleet yleisesti hyvin valmisteltuja ja hyvin usein niissä on ymmärretty osaamisperustaisuuden perusajatus: osaamisen osoittaminen dokumentoidusti. Aitoa osaamisen kehittämistä ja osaamisen jakamista näkyy merkkihakemuksissa. Ilahduttavaa on ollut myös muun kuin opetus- ja ohjaushenkilöstön kiinnostus osaamisen yhteisölliseen kehittämiseen ja jakamiseen.

Hyvinä käytäntöinä nostetaan esille erilaiset työpajat, joissa on yhteisöllisesti pohdittu osaamisia ja osaamisen osoittamisen tapoja. Osaamismerkkihakemuksia on tehty tiimeissä, mutta myös työryhmissä, joissa on ollut mukana eri yksiköiden opettajia ja muuta henkilöstöä. Osaamisen osoittamisen prosessi on syventänyt osaamisperustaisuuden ymmärrystä ja tällä on toivottavasti vaikutuksia myös meneillään olevaan opetussuunnitelmatyöhön. Myös osaamismerkkien mahdollistamat pienet osaamiskokonaisuudet ovat tulevaisuuden kuuma ilmiö, kun uusia jatkuvan oppimisen muotoja innovoidaan. Osaamispäälliköiden ja digimentoreiden kannustava ote on lisännyt innostusta osaamismerkkeihin perehtymiseen sekä osaamisen osoittamiseen ja kerryttämiseen niiden kautta.

Ensi vuonna pedagogista kehittämisohjelmaa arvioidaan, osaamismerkkikonstellaatio kehittyä ja mahdollisesti laajenee. Osaamisyksiköistä on tullut ideoita osaamismerkeiksi ja näitä on lähdetty edistämään alan asiantuntijoiden voimin.

Osaamismerkkit osaamistavoitteineen ja arviointikriteereineen ovat oivallinen oppimisen lähde niin osaamisen osoittajille kuin merkin suunnittelijoille: arvioimmeko sitä, millaista osaamista tavoittelemme. Kannustamme siis jokaista korkeakoulu yhteisöämme jäsentä osaamisen kehittämiseen ja kokeilukulttuuriin, uudenlaisen kokemuksellisen oppimisen äärelle.

Teksti:

Annikka Tapani, yliopettaja, Pedagogiset ratkaisut ja kulttuuri
Heidi Lehtonen, erikoissuunnittelija, Pedagogiset ratkaisut ja kulttuuri
Sanna Ruhalahti, yliopettaja, Soveltavan tutkimuksen keskus
Hanna Ilola, johtaja, Pedagogiset ratkaisut ja kulttuuri

Kuva: Pixabay